

Ställ om med statligt stöd

Exempel på kommunala Klimatkliv

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen – en samlade kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar.

Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Titel: Ställ om med statligt stöd

Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län

Publikationsnummer: 2018:9

Kontaktperson: Ylva Gjetrang

Omslagsbild: Trädgårdsgatan i Örebro – ett Klimatklivsprojekt. Fotograferat av Länsstyrelsen i Örebro.

Övriga bilder: Mostphotos

Klimatklivet – exempel på åtgärder och hur man söker stöd

Här hittar du exempel på åtgärder som kan få stöd från Klimatklivet. Exempelen är tagna från ansökningar som hittills beviljats, men även andra åtgärder kan få stöd om klimatnyttan är tillräckligt hög. Klimatklivet kan sökas av organisationer som till exempel företag, kommuner, bolag och regioner.

- Biogas
- Fordon
- Information
- Infrastruktur
- Laddare för elbil
- Tankstationer
- Uppvärmning

Börja med att räkna. Åtgärden ska ha en Klimatnytta över 0,75 kg CO₂-ekvivalenter per investeringskrona och en återbetalningstid över 5 år för att kunna beviljas stöd. Den får heller inte vara påbörjad, omfattas av lagkrav, elcertifikat eller röra utsläpp inom handlande sektor – om det inte rör tillvaratagande av restvärme då kan man söka stöd även om utsläpp inom handeln påverkas.

Åtgärden ska vara avslutad senast juli 2020.

Hur mycket?

Det är merkostnaden för ökad miljöhänsyn som är stödgrundande. Ni kan få 30–50 procent i stöd och ska bara söka så mycket som behövs för att åtgärden ska kunna genomföras. Offentliga aktörer kan få maximalt 50 procent i medfinansiering men behandlas som en marknadsaktör (med lite lägre stödandelar) om ni till exempel producerar biogas, levererar fjärrvärme eller sätter upp publik tankstation.

När?

Projektet får inte vara påbörjat innan beslut. Ansökan görs digitalt i ett formulär på www.naturvardsverket.se/klimatklivet. Där ligger även frågorna så ni kan förbereda ansökan – den behöver göras i ett svep då formuläret är öppet.

Tider för ansökan under 2018:

15 januari–15 februari

Beslut planeras till maj.

17 april –17 maj

Beslut planeras till september.

27 augusti– 27 september

Beslut planeras till december.

Länsstyrelsen hjälper er om ni har frågor om stödet eller vill bolla en projektidé. Kontakta någon av oss som jobbar med stödet: Jessica Erixon eller Åsa Ödman.

Avfall

Inom avfallshantering finns möjligheter till utsläppsminskande åtgärder genom ökat kretsloppstänkande, återvinning av material och rötning av organiskt avfall. Det går även att få stöd för att minska klimatpåverkande utsläpp från äldre deponier, rötresten eller reningsverk. Det går även att söka stöd för merkostnad för fordon som drivs med biogas eller annat förnybart bränsle. Det är då merkostnaden som är stödgrundande och som man även räknar klimatnyttan på.

Exempel på avfallsprojekt som fått stöd

- Kretsloppspark för återanvändbara produkter i Uppsala kommun, Uppsala Vatten och Avfall AB
- Investering i slurrymaskin för att möjliggöra biogasproduktion av matavfall, AB Borlänge Energi
- Installation av hammarkvarn för rivning och uppackning av matavfall från gröna påsar, Eskilstuna Energi och Miljö AB
- Destruktion av restgaser, Kristianstads Biogas AB Biogas

Exempel på åtgärder för att minska utsläppen av deponigaser

- Lunds kommun ska med ny teknik, ett klimatfönster, reducera metanutsläppen
- Mölndals stad ska samla upp och fackla deponigaser från Kikås avfallsanläggning.
- Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB kommer att använda ny teknik för att utvinna deponigasen mer effektivt. Tanken är även att en ny gaspanna framöver ska värma upp lokaler på anläggningen

Biogas

Åtgärder inom biogas kan röra förbehandling, produktion, uppgradering eller distribution. Dessa åtgärder har beviljats störst belopp och det är även åtgärder i denna kategori som beräknas ge störst utsläppsminskningar. Biogas Syd har sammanställt några exempelansökningar inom biogasområdet, de hittar du [här](#).

Exempel på åtgärder inom biogasproduktion

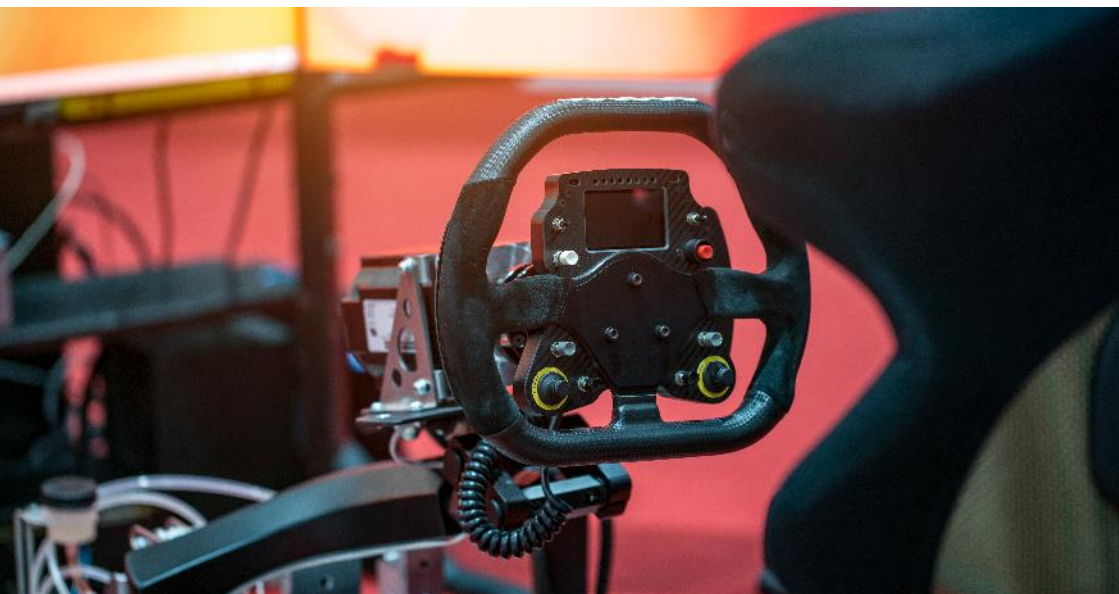
- Bygga rötkammare och förbehandling, Uppsala Vatten och Avfall AB
- Förbehandling, Borås Energi och Miljö AB, Falköpings kommun
- Gödselbaserad biogasanläggning, Mönsterås biogas AB
- Uppgradering och gödsel förädling, Hagelrums biogas AB
- Lantbruksbaserad biogasanläggning, Biogas Strängnäs, Swedish Biogas International Stigtomta
- Kapacitetsutbyggnad rötningsanläggning, Vårgårda-Herrljunga Biogas AB
- Produktion och distribution av uppgraderad biogas, Skellefteå kommun
- Uppgraderingsanläggning, Biogas Gotland AB

Fordon

Det går att söka stöd från Klimatklivet för tunga fordon eller arbetsmaskiner som drivs med förnybart bränsle. Det är då investeringens merkostnad som är stödgrundande och även används i beräkning av Klimatnytta. Man utgår alltså ifrån skillnaden mellan det klimatsmarta alternativet och ett fossildrivet motsvarande fordon. Även tank eller tankstation för förnybart bränsle går det att söka stöd för. Personbilar omfattas av annat stöd i form av miljöbilspremie så för dessa fordon kan man inte söka Klimatklivet.

Simulatorbaserad undervisning i körteknik

På Västra Götalandsregionens naturbruksskolor användes vanligen tunga skogsbruksmaskiner i elevernas körundervisning. Med stöd från Klimatklivet har simulatorer kunnat köpas in, som kraftigt minskar behovet av körning i terräng. Genom att köra maskinerna i virtuell miljö sparas många liter diesel vilket bidrar till värdefulla utsläppsminskningar av koldioxid. Undervisningen har också visat sig bli säkrare och effektivare. Mer om åtgärden finns på Sveriges Miljömåls hemsida.

Information

Informationsåtgärder kan bidra till att skapa hållbara beteendeförändringar och det finns flera exempel på åtgärder som fått stöd av Klimatklivet. För informationsinsatser är det särskilt viktigt att på ett konkret sätt visa att utsläppsminskningar kommer ske. För att ha god chans att få stöd krävs ofta tydligt avgränsade målgrupper, flera samverkande delar i åtgärden och samtidigt en koppling till fysiska åtgärder. Utredningar och förstudier har en för låg och osäker klimatnytta för att beviljas stöd. Mer information till dig som funderar på att göra en informationsinsats finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Exempel på informationsinsatser som fått stöd

Område	Åtgärd	Utförd av
Klimatkampanjer	Hela Täby antar klimatutmaningen	Täby kommun
	Klimatfamiljer	Katrineholms kommun
	Hållbarhetssatsning i festival-och eventindustrin	Region Blekinge län
Laddinfrastruktur	Laddupplysning om hemmaladdning till bostadsrättsföreningar www.fixaladdplats.se	Stockholm stad
Mat	Klimatsmart mat i Malmö	Malmö stad
	Mer matavfall till biogas från företag	Biogasakademien
Resande	Tanka grönt – hitta rätt drivmedel varje gång	Miljöfordon Sverige
	Marknadsintroduktion av ED95	SEKAB Biofuels and Chemicals AB
	Hållbart resande, fokus arbetspendling	Växjö kommun, Vadstena kommun, Region Kronoberg län
	Mobility management	Halmstads kommun (byggskedet av nytt resecentrum) Helsingborgs stad (ombyggnad)
Upphandling	Klimateffektiv plastupphandling	Uppsala kommun
Återvinning	Kretsloppspark för återanvändbara produkter	Uppsala kommun

Klimatsmart mat i Malmö Stad

Miljöförvaltningen i Malmö Stad har genom Klimatklivet fått finansiering för projektet Klimatsmart mat, som syftar till att minska växthusgasutsläppen kopplade till Malmö Stads matinköp med 25 procent till 2018 (jämfört med 2014 års nivåer). Inom projektet sker en kombination av olika informationsinsatser såsom utbildningar, processutveckling, nudging och dialog. Projektet genomförs tillsammans med experter inom Malmö stad som dietister, livsmedelsinspektörer, upphandlare och kostekonomer. Direkta målgrupper för åtgärden är både måltidspersonal som arbetar i köken samt övriga personal såsom undersköterskor, pedagoger och chefer i Malmö stad. Indirekta målgrupper inkluderar brukare på vårdboenden, elever i grundskolan och barn i förskolan.

Infrastruktur

Insatserna för effektivare transporter och förnybara bränslen är avgörande för att vi ska kunna nå målet att minska utsläppen från transporterna med 70 procent till år 2030.

Exempel på infrastrukturåtgärder som fått stöd inom Klimatklivet är omlastningsterminaler för mer gods på järnväg och åtgärder inom cykel och stadstrafik. Det kan handla om ombyggnad av gaturum, strategiska gång- och cykelvägar eller cykelgarage. För att söka Klimatklivet behöver klimatnyttan vara tillräckligt stor i förhållande till investeringen. Ofta är det en fördel att samla åtgärder som hör ihop.

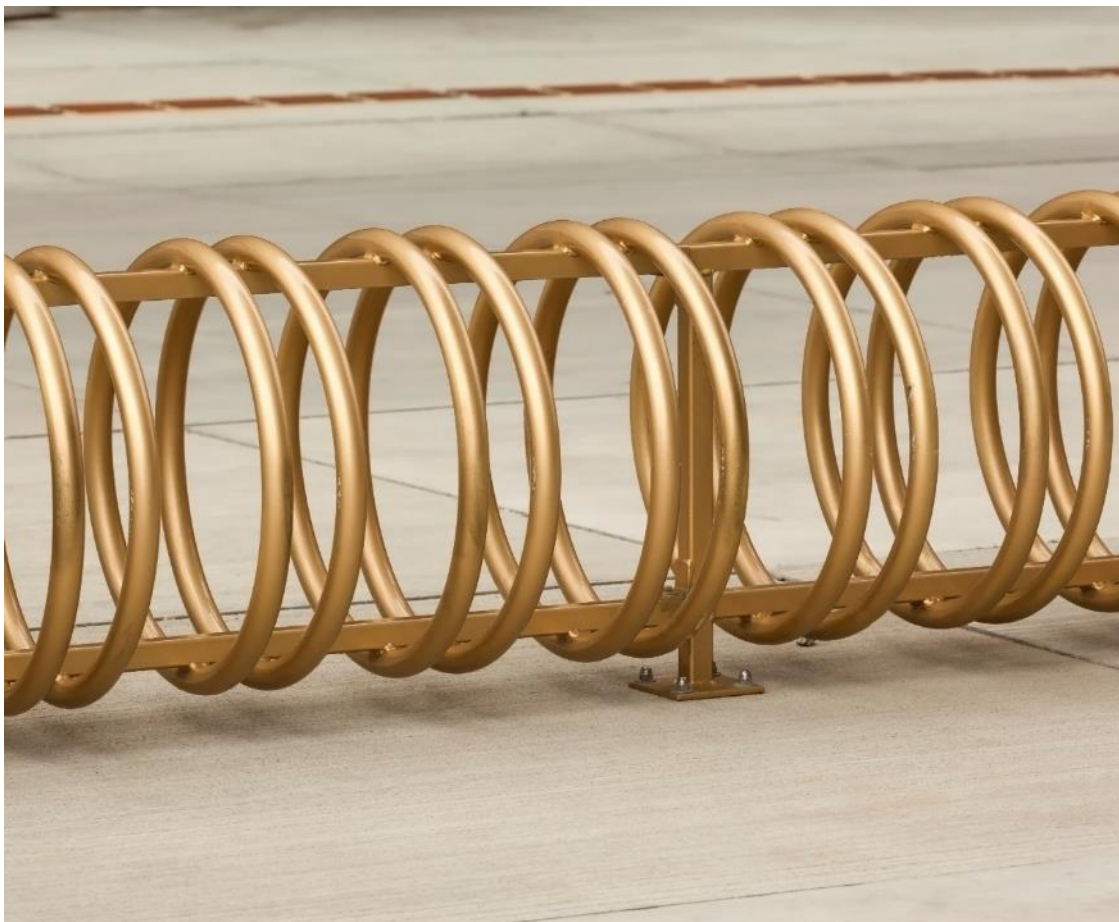
Exempel på infrastrukturåtgärder som fått stöd:

- Spår och väganslutning för ny omlastningsterminal i Frövi, Lindesbergs kommun
- Återtrafikering av järnvägsterminal, Malung – Sälens kommun
- Ombyggnation från trafikled till stadsgata, Örebro kommun
- Trafiksignalsystem, Stockholms stad
- Cykelgarage vid resecentrum, Katrineholms kommun
- Cykelkorsning för att koppla samman cykelvägnät, Umeå kommun
- Supercykelväg, Akademiska hus AB

Kommuner med stora städer eller pendlingsorter till dem kan själva eller i samverkan med regionen ta ett större samlat grepp om trafikfrågorna och söka stöd via Stadsmiljöavtal. Läs mer om Stadsmiljöavtal på Trafikverkets hemsida. Åtgärderna ska vara genomförda senast 2028.

Attraktiva cykelparkeringar, Jönköpings kommun

Jönköpings kommun har beviljats 1 389 000 kronor i stöd från Klimatklivet för att rusta upp och bygga nya cykelparkeringar i staden. Stödet motsvarar hälften av investeringskostnaden. Åtgärden är indelad i tre delområden som innefattar resecentrum, centrala delar av Jönköping samt pendlarparkering. På dessa områden kommer cykelställ som möjliggör fastlåsning i ram att placeras, tillsammans med cykelgarage och ställ för lastcyklar. Investeringen beräknas ge en genomsnittlig årlig minskning på 152 136 koldioxidekvivalenter och förväntas ha en livslängd på över 30 år.

Laddstationer

En betydande utbyggnad av laddstationer har kommit igång med stöd inom Klimatklivet. Laddstationerna delas in i olika kategorier; publik eller icke-publik laddning, samt normal-, destinations- och snabbbladdning. Det finns vägledningar och klimatvärderingar för olika typer av laddstationer på Naturvårdsverkets sida www.naturvardsverket.se/klimatklivet.

Mer om lokalisering av snabbbladdare längs de större stråken i Östra Mellansverige se www.laddinfraost.se.

Installation av snabb- och normalladdare på fyra platser, Orust Kretsloppsakademi

Orust Kretsloppsakademi är en driven aktör som bidrar till Orust kommuns arbete mot att nå ett energi- och klimatneutralt Orust år 2020. Satsningen som fått 1 482 000 kr i stöd från Klimatklivet har möjliggjort installation av 4 snabbbladdare och 16 normalladdare på fyra strategiskt viktiga platser på ön.

Tankstationer

Möjligheten att tanka förnybart har stor betydelse för omställningen till en fossilfri fordonsflotta. Insatser för biogas och andra förnybara bränslen hör till de som har störst klimatnytta i Klimatklivet.

Biogas Öst har samlat exempel på hur olika kommuner agerat för att öka möjligheten att tanka biogas i publikationen *Vägen till ett gastänktställe i din kommun*.

Offentliga upphandlingar och hur de egna fordonen tankas kan bidra till att underlätta omställningen och öka efterfrågan på förnybara bränslen.

I Örebro län kan man tanka biogas i närheten av Karlskoga, i Örebro och Kumla. Askersunds kommun och Karlskoga kommun har beviljats stöd inom Klimatklivet för nya tankstationer.

HVO100 (Förnybar diesel) finns på Circle K stationerna i Örebro vid Västhaga och Berglunda Preem (SÅIFA) har HVO 100 vid Berglunda och Frövi Colabitoil har en tankstation i Hällefors

Exempel beviljade projekt biogas och förnybar diesel

- Tankstation biogas för renhållningsfordon, Kalmarsundsregionens Renhållare
- Tankstation för biogasdriven kollektivtrafik, Svensk Biogas i Linköping AB
- Tankstation i Karlskoga, Karlskoga kommun
- Ombyggnation biogasnät Kristianstad biogas AB
- Tankstationer för biogas och ED95, Luleå kommun
- HVO tank, Sala Heby Energi AB

Uppvärmning och energikonvertering

Utbyggnad av fjärrvärme/närvärme eller andra investeringar för att fasa ut fossil energi kan få stöd inom Klimatklivet.

Energikonvertering har en hög klimatnytta och många söker stöd för denna åtgärdskategori. För att kunna beviljas stöd behöver återbetalningstiden vara minst 5 år.

Tillvaratagande av restvärme, Linde Energi

Linde Energi har sedan flera år tillbaka varit framgångsrika i att genom samarbeten och projekt öka andelen industriell restvärme i fjärrvärmenäten. Genom stöd från Klimatklivet har ytterligare ett gott industrisamarbete kunnat inledas. Linde Energi har fått 30 procent av investeringskostnaden i stöd för tillvaratagande av restvärme från gjuteriet Global Castings. Åtgärden innefattar ombyggnad av den befintliga gjutugnskylningen samt byggnation av en pelletspanna. I första hand används restvärmen för att värma upp Global Castings egna lokaler, och ersätter därmed tidigare uppvärmning som skedde med olja och el. Detta beräknas ge en utsläppsminskning på 988 ton koldioxidekvivalenter per år.

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro